

VYVEDENÍ PLUKU NA ČÁRU ZTEČE

Rozkaz soudruha ministra národní obrany ukládá v širším měřítku procvičovat přesuny s překonáváním vodních překážek a zasazování vojsk do boje z chodu. Větší pozornost věnovat operačním a taktickým propočtům, metodice souběžného plánování boje ve zkrácených časových lhůtách a důraz položit na operačně taktické propočty účelným používáním zavedené výpočetní techniky a prostředků mechanizace. Do náročných propočtů řadíme i propočet vyvedení pluku při organizovaném útoku z chodu.

Útok z chodu je nejčastějším způsobem zahájení útočného boje. Pluk bude působit zpravidla v sestavě divize ve výjimečných případech samostatně. Útok z chodu může zahájit přímo z posádek (protorů soustředění po bojovém poplachu) nebo v průběhu vedení bojové činnosti z vyčkávacího prostoru, nebo bez jeho zaujetí. V článku řešíme útok pluku z vyčkávacího prostoru. Jeho zvláštností je, že hlavní opatření organizace útočného boje probíhají v hloubce, mimo přímý dotyk s nepřitelem.

Pobyt ve vyčkávacím prostoru má být co nejkratší. Nejvýhodnější je, když pluk zaujme tento prostor během jedné noci a během téže noci se přesune na čáru zasazení. Celková doba pobytu ve vyčkávacím prostoru nemá přesahovat dobu 4—6 hodin.

Při přípravě pochodu z vyčkávacího prostoru na čáru zteče:

- máme volit co nejvíce pochodových os (na pluk prvního sledu zpravidla 2),
- pochodová sestava má umožňovat organizovaný přechod do předbojové a bojové sestavy (pochodová sestava se tvoří na základě zámyslu velitele pro útok),
- pochodová rychlost musí být co nejvyšší a odpovídat stavu komunikací a techniky (při přesunu na čáru zteče neuvažujeme se zastávkami),
- vzdálenosti mezi jednotlivými proudy odpovídají stanoveným vzdálenostem pochodu,
- pro kalkulaci nezbytného času potřebného k rozvinování vojsk z pochodové do předbojové sestavy (včetně času na upřesňování úkolů jednotkám) počítáme s pochodovou rychlostí rovněž $2/3$ až $1/2$ pochodové rychlosti z vyčkávacího prostoru po čáru rozvinování do praporních proudů,

— pochod a rozvinování zpravidla propočítáme k času „Č“ a později přepočítáváme na skutečný čas tak, aby vojska zahájila zteč předního okraje nepřitele ve stejnou dobu.

Výchozím bodem základních propočtů je doba zteče předního okraje nepřitele (Č-). Zpravidla zástupce náčelníka štábu s náčelníkem dělostřelectva propočítává předsunutí dělostřelectva popř. předsunutého odřadu a přesun hlavních sil pluku na čáru zteče.

Časový propočet vyvedení vojsk na čáru zteče obsahuje:

- určení délky každé pochodové osy,
- dobu průchozu jednotlivých proudů výchozí čarou a čarami rozvinování do praporečnických a rotních proudů,
- dobu vyjití hlavních sil pluku na čáru zteče,
- stanovení doby překročení čáry bezpečnostní vzdálenosti (je-li třeba),
- dobu zaujetí palebných postavení dělostřelectva a předsunutými prvky bojové sestavy,
- vyvedení proudů pluku do výchozí čáry (výchozího místa) z vyčkávacího prostoru,
- rozpočet sil a prostředků pořádkové služby.

Výchozími podklady pro tento propočet jsou tyto údaje:

- vzdálenost čáry zteče od předního okraje nepřitele a stanovená doba vyjití na ni,
- doba zaujetí palebných postavení předsunovaným dělostřelectvem a předsunovanými prvky bojové sestavy,
- vzdálenosti čar rozvinování a výchozí čáry od čáry zteče,
- vzdálenosti výchozí čáry od pomocných výchozích míst jednotek,
- pochodová sestava pluku a bojová sestava pro zahájení útoku, délky proudů a vzdálenosti mezi nimi,
- průměrná pochodová rychlost po čáru rozvinování do praporečnických (rotních) proudů,
- průměrná rychlost při rozvinování vojsk.

Vyvedení vojsk na čáru zteče propočítáme zpravidla tímto způsobem:

— z bojového rozkazu velitele divize zakreslíme na mapu pochodové osy pluku, které od výchozí čáry po čáru zteče rozdělíme na stejné 5—10 km úseky (se započtením opravného koeficientu vzhledem k terénu a měřítku mapy),

— zakreslíme výchozí čáru (místo) a čáry rozvinování do praporečnických a rotních proudů a čáru zteče,

— pak určíme délky pochodových os z výchozí čáry na čáru zteče a vzdálenost mezi jednotlivými čarami,

— v dalším podle rychlosti pochodu a vzdálenosti mezi jednotlivými čarami propočítáváme čas, vzhledem k času „Č“,

— nakonec propočítáváme vyvedení pluku z pomocných výchozích míst do výchozí čáry (místa).

K propočtu je vhodný vzorec:

$$T_2 = T_1 + \frac{60 \times Y}{v}$$

- kde T_z = hledaný čas pro dosažení jednotlivých čar vojsky [minuty],
 T_1 = doba vyjití vojsk na čaru zteče, nebo již předem vypočítaná doba k dosažení předcházející čary [minuty],
 60 = konstanta (počet minut v hodině),
 Y = vzdálenost mezi čarami [km],
 v = pochodová rychlost vojsk [km/h].

Po vypočtení doby pro dosažení stanovených čar rozvinování čely proudů jednotek prvního sledu štáb s ohledem na hloubku proudů a stanovené vzdálenosti mezi nimi propočte rovněž k času „Č“ doby průchodu všemi proudy výchozí čarou.

Po obdržení času „Č“ od nadřízeného štábu převede štáb pluku propočty na astronomický čas.

V některých případech může být doba průchodu některými čarami (hlavně výchozí čarou rozvinování do praporečních proudů) a vyjití na čaru zteče stanovena v bojovém rozkaze velitele divize. V dalším pak se propočítává (zase k času „Č“) průchod jednotlivých proudů pomocnými výchozími místy (k seřazení proudů pluku na výchozí čáře nebo místu) podle stejných zásad.

Přesuneme-li některé prvky před hlavní síly pluku (např. dělostřelectvo), přesun propočteme v astronomickém čase podle údajů z rozkazu velitele divize.

Příklad:

Je stanovena doba vyjití prvního sledu pluku na čaru zteče v Č — 5 min. Pluk se přesunuje po jedné pochodové ose.

Výchozí místo od čary zteče je vzdáleno 60 km. Čara rozvinování do praporečních proudů je vzdálena 10 km od čary zteče. Čara rozvinování do rotních proudů je vzdálena od čary zteče 4 km. Pochodová rychlost z výchozí čary na čaru rozvinování do praporečních proudů je 20 km/h a od čary rozvinování do praporečních proudů po čaru zteče 15 km/h.

Řešení:

Propočítáme dobu průchodu čela proudů jednotek prvního sledu čarou rozvinování do rotních proudů, aby v Č — 5 min byly jednotky prvního sledu rozvinuty na čáře zteče:

$$T_z = T_1 + \frac{60 \cdot Y}{v}, T_z = 5 + \frac{60 \cdot 4}{15} = 21 \text{ minut.}$$

To znamená, že čaru rozvinování do rotních proudů projdou čela jednotek prvního sledu v Č — 21 minut.

Podobně propočítáme dobu průchodu ostatními čarami.

Dobu průchodu čela proudů čarou rozvinování do praporečních proudů vy počítáme:

$$T_z = 21 + \frac{60 \cdot 6}{14} = 45 \text{ minut.}$$

To znamená, že čaru rozvinování do praporečních proudů projdou vojska v Č — 45 minut.

Doba průchodu čely proudu výchozím místem:

$$T_{\epsilon} = 45 + \frac{60 \cdot 50}{20} = 195 \text{ minut} = 3 \text{ h } 15 \text{ min.}$$

To znamená, že vyvedení vojsk z vyčkávacího prostoru musíme zahájit tak, aby čelní proud hlavních sil pluku prošel výchozím místem v Č — 3 h 15 min.

Na výchozí čáře (místu) je nezbytné propočítat i průchod zádi každého proudu pluku. Doba průchodu zádi se stanoví algebraickým připočtením délky proudu (v minutách) k době průchodu čela proudů. Např. 2. mspr, který pochoduje v čele hlavních sil pluku má délku proudu 3,5 km = 10 min. Má-li být čelem ve výchozím místě Č — 3 h 15 min, bude tam zádi Č — 3 h 5 min.

Stejným způsobem určíme i dobu průchodu čelem a zádi každého proudu pomocným výchozím místem. Základem pro tento propočet je vypočítaná doba průchodu daného proudu výchozí čarou (místem) a stav komunikací do výchozí čáry (místa). Proto je vhodné volit pro vyvádění pochodové osy stejné kvality jako pro přesun z výchozí čáry na čáru rozvinování do praporek proudů — čímž je zabezpečena stejná průměrná pochodová rychlost. Není-li to možné, volíme více os pro vyvedení do výchozí čáry (místa) a pak můžeme počítat i s nižší pochodovou rychlostí pro vyvádění. Např. na ose stejné kvality je pomocné výchozí místo 2. mspr vzhláeno od výchozí čáry (místa) 6 km:

$$T_{\epsilon} = T_1 + \frac{60 \cdot Y}{v} = 195 + \frac{60 \cdot 6}{20} = 213 \text{ min pro čelo, pro záď } 213 - 10 = \\ = 203 \text{ min.}$$

To znamená, že 2. mspr projde pomocným výchozím místem čelem v Č — 3 h 33 min a zádi v Č — 3 h 23 min.

Převod na operační (skutečný) čas přepočteme známým způsobem.

Příklad: čas „Č“ stanoven na 6.00 h, 2. mspr projde výchozí čarou (místem) čelem v 2 h 45 min a zádi v 2 h 55 min. Pomocným výchozím místem čelem 2 h 27 min a zádi 2 h 37 min.

Vidíme, že výpočet pochodu ke smluvenému času „Č“ a zvláště přepočet na skutečný čas je poměrně náročný a v praxi je zdrojem mnohých chyb.

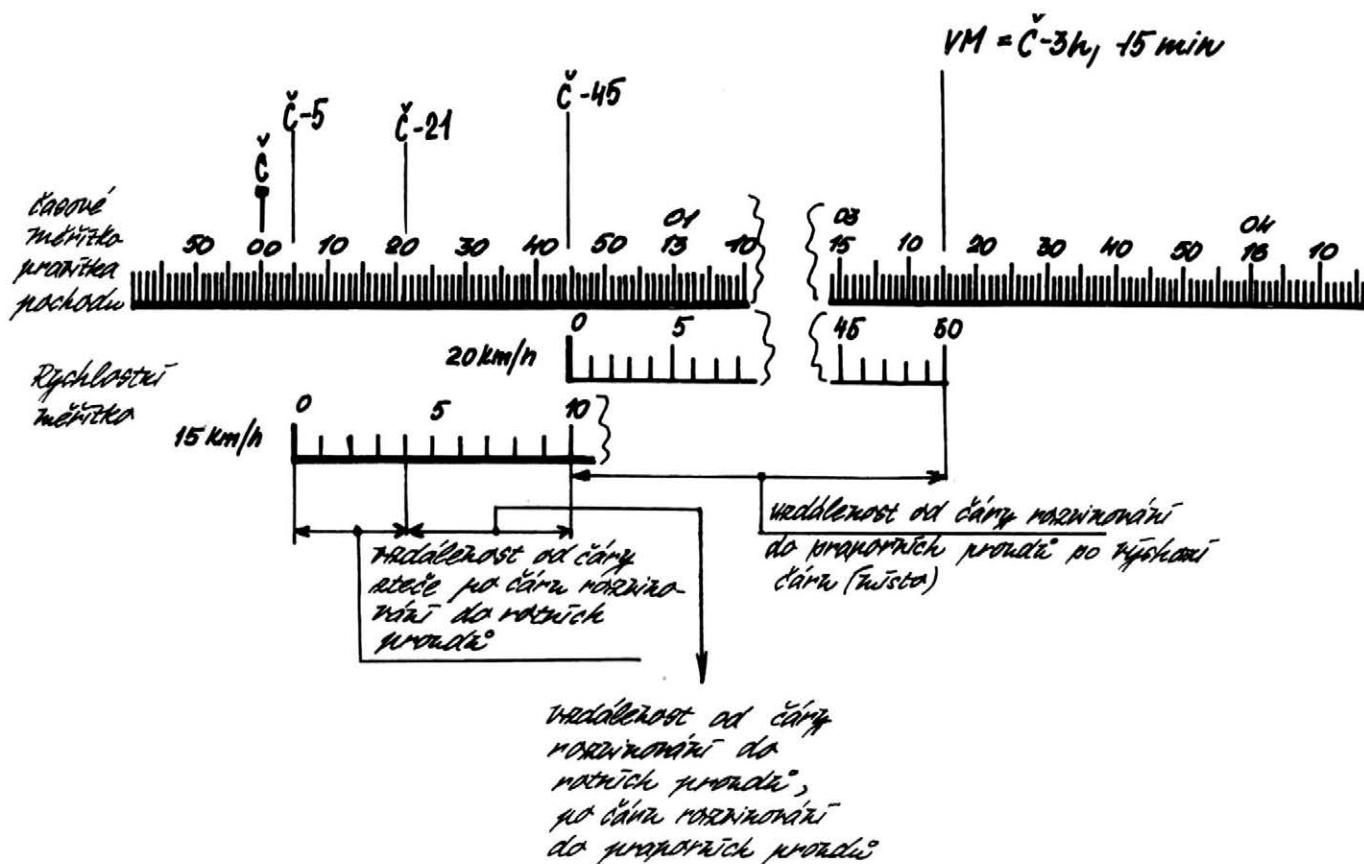
Abychom odstranili tyto problémy a zvýšili rychlost propočtu, je výhodné používat k výpočtu pochodu mechanizační prostředky. S výhodou použijeme ručních kalkulačků pro výpočet pochodu a pravítka pochodu. Tyto pomůcky zcela odstraňují problémy s přepočtem minut na hodiny a minuty, neboť na nich přímo odečítáme hodiny a minuty.

V článku ukážeme způsob využití nejjednodušší pomůcky — pravítka pochodu.

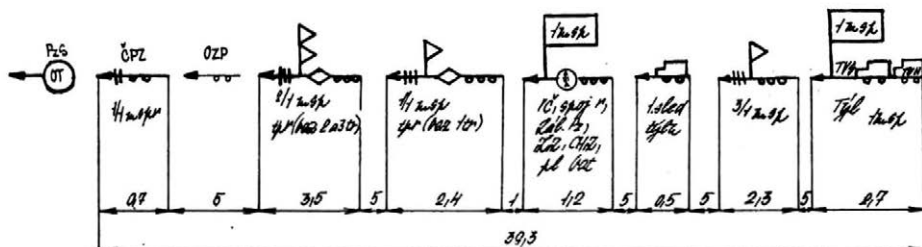
Příprava pravítka pochodu pro výpočet — viz **obr. 1**.

Uvedené časy zapíšeme do mapy k jednotlivým čarám.

Postup výpočtu pochodu pluku na čáru zteče (vyvedení pluku na čáru zteče z vyčkávacího prostoru). Pro výpočet volíme stejné výchozí údaje, jako v předcházejícím příkladu:

a) Sestavení pochodové sestavy (čelo hlavních sil = 2/1 msp) — viz obr. 2;

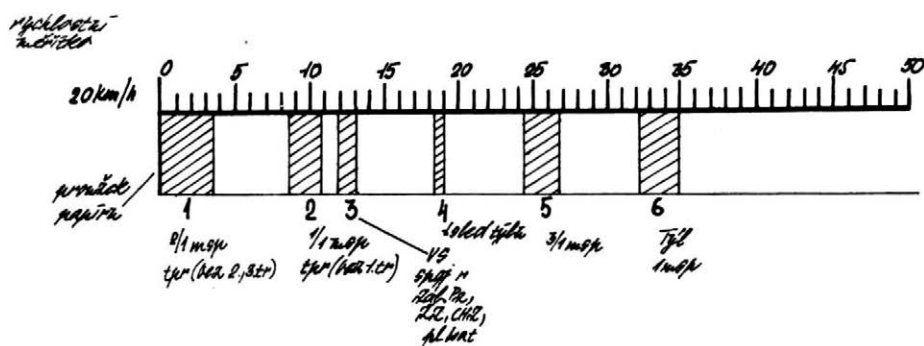

Obr. 2

b) stanovení času („Č“) dosažení čáry rozvinutí do rotních praporečnických proudů a výchozí čáry (místa) čely hlavních sil;

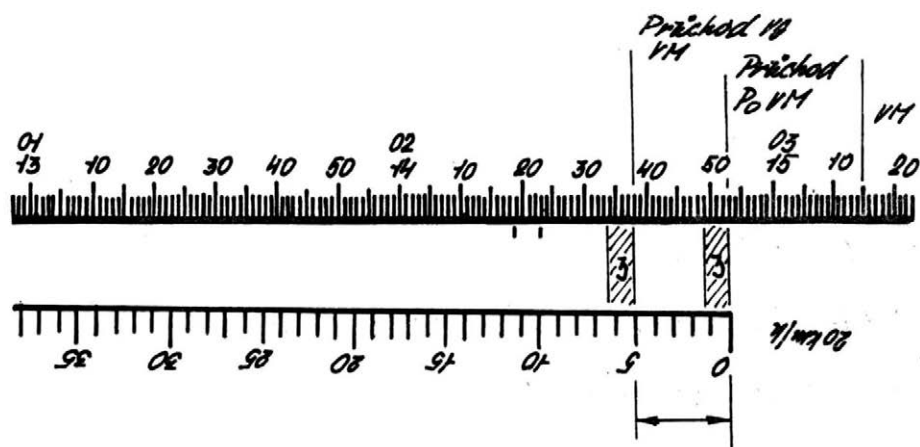
c) určení času průchodu („Č“) čela a zádí každého pochodového proudu výchozím místem.

Vyneseme pochodovou sestavu pluku na proužek papíru (šířka 1,5 cm) a čelo hlavních sil označíme silnější čarou. Je-li stanovena rychlost pochodu 20 km/h, zvolíme pro vynášení pochodových proudů pluku rychlostní měřítko pro tutéž rychlost. Značku čela a zádí každého proudu prodloužíme přes celou šířku proužku papíru — viz obr. 3.

Obr. 3

Na časové pravítko vztýčíme kolmici k době průchodu čela hlavních sil výchozím místem. Přiložíme na proužku papíru vynesenu pochodovou sestavu silnou čarou (čelo hlavních sil) k výchozímu místu, které je označeno na časovém pravítku, a plynule vyčítáme a zaznamenáváme průchody čel a zádí jednotlivých pochodových proudů pluku do tabulky pochodu (viz tab. 1):

Obr. 5

— změříme vzdálenosti jednotek ze zaujatého prostoru do výchozího místa a vzdálenosti pomocného výchozího místa od výchozího místa a výsledky zapíšeme do připravené tabulky,

— z rychlostního pravítka 20 km/h pořídíme vždy úsečku, která odpovídá změřené vzdálenosti, a přiložením k časové ose pravítka pochodu vyčteme počet minut, které přičteme k času průchodu jednotky výchozím místem (VS 1. msp pochoduje přes PoVM, které je vzdáleno od výchozího místa 5 km, výchozí místem má projít čelem v Č — 2,38, zádí v Č — 2,34, 5 km překoná za 15 minut, tzn. v Č — 2,53 čelem, v Č — 2,49 zádí). Obdobným způsobem pokračujeme i u ostatních prvků sestavy pluku.

Po obdržení času „Č“ přepočítává štáb vypočtený čas v hodnotách „Č—“ na astronomický, doplňuje tabulky pochodu. Je-li např. stanoven čas Č = 6,00 h na čáře zteče, přepočtený čas vpíšeme do tabulek na mapě — viz **tabulku 1** — průchod VM.

Závěr

Přesné a reálné propočty vyvedení pluku na čáru zteče jsou důležitou činností štábu pluku. K jejich pořízení je výhodné používat prostředků malé mechanizace (pravítka a kalkulatoru pochodu).

Pro vyvedení pluku na čáru zteče je vhodné volit co nejvíce pochodových os, zpravidla pro pluk dvě osy (i když ne vždy to bude možné). V tomto případě pak štáb divize nestanoví čáru rozvíňování praporek proudů, ale pouze čas průchodu výchozí čarou čelem a zádí pluku a dobu vyjití hlavními silami pluku na čáru zteče.